

15.3.2010

Rakennettu ympäristö ja asuminen -palvelukokonaisuuden klusteriryhmä

Asettaminen

Valtiovarainministeriö on Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) käsiteltäessä asian tänään asettanut SADe-ohjelman Rakennettu ympäristö ja asuminen palvelukokonaisuuden klusteriryhmän valmistelevaan palvelukokonaisuuden kohdetta, ohjaamaan palvelukokonaisuuden esiselvityksen toteutusta sekä seuraamaan palvelukokonaisuuden toteutusta ja käyttöönottoa sekä osallistumaan palvelukokonaisuuden toteutuksen arviointiin.

Toimikausi

1.3.2010 - 28.2.2014

Tausta

Hallitus hyväksyi maaliskuussa 2009 sähköisen asioinnin ja tietoyhteiskuntakehityksen vauhdittamista koskevan kannanoton, jonka mukaan hallitus vauhdittaa Suomen tietoyhteiskuntakehitystä ja sähköisten asiointipalveluiden leviämistä kolmella toimintakokonaisuudella: jatkamalla Arjen tietoyhteiskuntaohjelmaa, käynnistämällä Sähköisen asioinnin ja demokratian ohjelman sekä uudelleen organisoimalla julkisten tietojärjestelmien määrittely, hankinta ja ylläpito.

Kannanottoon perustuen valtiovarainministeriö asetti huhtikuussa 2009 Sähköisen asioinnin ja demokratian vauhdittamisohjelman (SADe-ohjelman). Ohjelman tavoitteena on edistää sähköistä asiointia siten, että kansalaisten ja yritysten sähköinen asiointi on mahdollista vuoteen 2013 mennessä kattaen kaikki keskeiset palvelut. Kansalaisten ja yritysten palveluille luodaan yhtenäisesti asiakasrajapinnat eri tahojen tuottamiin julkisiin palveluihin. Tavoitteena on myös koko julkisen hallinnon (valtio, kunnat, Kela ja muu välillinen julkinen hallinto) tietojärjestelmien yhteentoimivuuden kehittäminen.

Palvelukokonaisuuksien valmistelua ja kehittämistä varten asetetaan tehtävien toteutuksesta vastaava klusteriryhmä, joka koostuu palvelukokonaisuutta ohjaavien ministeriöiden, siihen sisältyvistä palveluista vastaavien viranomaisten - valtion, kuntien ja Kelan sekä tarvittavista yksityisen ja kolmannen sektorin edustajista. Rakennettu ympäristö ja asuminen palvelukokonaisuus on valittu jatkovalmisteltavaksi palvelukokonaisuudeksi.

Tavoitteet

Rakennettu ympäristö ja asuminen -palvelukokonaisuus tuottaa ja mahdollistaa asumiseen ja rakentamiseen liittyviä asiointi-, neuvonta- ja rajapintapalveluja. Asiointipalvelujen avulla kansalaiset, asunto-osakeyhtiön toimihenkilöt ja yritykset asioivat viranomaisten kanssa, osallistuvat rakennetun ympäristön suunnitteluun ja toteuttamiseen sekä käyttävät julkisia tietovarantoja. Tuki- ja neuvontapalveluiden avulla kansalaiset ja

yritykset löytävät helpommin rakennettuun ympäristöön ja asumiseen liittyviä tietoja ja asiointimahdollisuuksia. Rajapintapalveluiden avulla viranomaiset ja yritykset voivat liittää julkisia palveluja ja tietovarantoja omiin sovelluksiin ja verkkopalveluihinsa ja päinvastoin. Palvelukokonaisuudessa toteutettavat yleiskäyttöiset tietopalvelut ja -varannot ja rajapintapalvelut lisäävät hallinnon tuottavuutta vähentämällä viranomaisten tekemää päällekkäistä tiedonkeruuta. Rakennettuun ympäristöön ja asumiseen liittyvät sähköiset asiointipalvelut vähentävät rutiininomaista asiakaspalvelua ja mahdollistavat panostamisen erikoisosaamista vaativan asiakaspalvelun tehokkaaseen hoitamiseen.

Hankkeeseen liittyy useita poikkihallinnollisia kehittämishankkeita. Tärkeimpinä voidaan pitää paikkatietoinfrastruktuurin rakentamiseen liittyvät hankkeet. Lisäksi valtion ja kuntien yhteentoimivuutta parantavat hankkeet sisältävät tärkeitä osakokonaisuuksia hankkeen onnistumisen kannalta. (Liite 1)

Talouspoliittisen ministerivaliokunnan linjausten mukaisesti SADe -ohjelmassa toteutettavien palvelukokonaisuuksien tulee täyttää seuraavat valintakriteerit: asiakaslähtöisyys ja laatu, merkittävyys, poikkihallinnollisuus, tuottavuuspotentiali, toteutuksen kustannustehokkuus, käynnistysvalmius ja toteutuksen nopeus, käyttöönottovalmius ja -kelpoisuus, säädösmuutosten tarve ja valmius niiden toteuttamiseen, yhteensopivuus julkishallinnon kokonaisarkkitehtuurin kanssa sekä innovatiivisuus ja luovuus. Erityistä huomiota kiinnitetään kuntien tuottavuuden parantamiseen.

Tehtävä

Klusteriryhmän tehtävänä on valmistella ja tehdä esitys SADe -ohjelman johtoryhmälle ja valtiovarainministeriölle palvelukokonaisuuden kohteesta, ohjata palvelukokonaisuuden esiselvityksen toteutusta, ohjata ja seurata palvelukokonaisuuden toteutusta ja käyttöönottoa sekä osallistua palvelukokonaisuuden toteutuksen arviointiin.

I Palvelukokonaisuuden valmisteluvaihe:

1. Valmistella ja tehdä esitys Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTA) ja valtiovarainministeriölle palvelukokonaisuuden esiselvitysvaiheen käynnistämistä varten:

- palvelukokonaisuuksien palvelualueesta, palvelualueen laajuudesta sekä siinä muodostettavista palveluprosesseista
- palvelukokonaisuuden tietojärjestelmäarkkitehtuurista, joka sovitetaan yhteen kokonaisarkkitehtuurin kanssa
- kehitettävistä palvelukokonaisuuden palveluratkaisuista, palveluiden toteutusmalleista sekä toteutettavien ratkaisuiden hallinnointi ja ylläpitomalleista ratkaisuiden elinkaareksi
- palvelukokonaisuuden käyttöönoton tavoitteista ja laajuudesta

II Palvelukokonaisuuden esiselvitysvaihe (4 – 6 kk)

2. Toimia palvelukokonaisuuden esiselvitysvaiheen ohjausryhmänä:

- vastaa esiselvityksestä, sen suunnittelun onnistumisesta sekä onnistumisen edellytysten luomisesta
- vastaa esiselvityksen yhteisten tavoitteiden määrittelystä
- seuraa esiselvityksen edistymistä
- hyväksyy esiselvityksen tuotokset esitettäväksi Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnalle (JUHTAlle), joka toimii SADe-johtoryhmänä

III Palvelukokonaisuuden toteutusvaihe:

3. Toimia palvelukokonaisuuden toteutusvaiheen ohjaus- ja seurantaryhmänä:

- a. seuraa toteutuksen etenemistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- b. tuo esiin erilaisten palvelukokonaisuuteen liittyvien keskeisten toimijoiden ja sidosryhmien tarpeita, kommentoi projektin keskeisiä linjauksia ja suunnitelmia sekä antaa lausuntoja väli- ja lopputuotoksista.
- c. arvioi osaltaan palvelukokonaisuuden toteutuksen onnistumisen

III Palvelukokonaisuuden käyttöönottovaihe:

4. Toimia palvelukokonaisuuden käyttöönottovaiheen ohjaus- ja seurantaryhmänä:

- a. seuraa käyttöönoton etenemistä asetettujen tavoitteiden mukaisesti
- b. tuo esiin erilaisten palvelukokonaisuuteen liittyvien keskeisten toimijoiden ja sidosryhmien tarpeita käyttöönottoon liittyen, kommentoi käyttöönoton keskeisiä linjauksia ja suunnitelmia sekä antaa lausuntoja väli- ja lopputuotoksista
- c. arvioi osaltaan palvelukokonaisuuden käyttöönoton onnistumisen.

Palvelukokonaisuuden vaiheista syntyvät kuvaukset ja dokumentaatio tulee laatia SADe -ohjelmassa sovitulla tavalla ja muodossa. Vaiheiden toteutuksessa käytetään SADe -ohjelman palvelukokonaisuuksien ohjaus- ja hallintamallia.

Organisointi

Klusteriryhmä

Puheenjohtaja Markku Tahvanainen, kehittämisjohtaja, ympäristöministeriö

Varapuheenjohtaja Marjukka Saarijärvi, neuvotteleva virkamies, valtiovarainministeriö

Jäsenet:

Riitta Haggrén, johtaja, Väestörekisterikeskus

Jouko Seppälä, hallintojohtaja, Lahden kaupunki

Matti Holopainen, maankäyttöinsinööri, Suomen Kuntaliitto

Olavi Hyttinen, tietohallintopäällikkö, Asumisen rahoitus- ja kehittämiskeskus (ARA)

Susanna Hyvärinen, projektipäällikkö, valtiovarainministeriö

Outi Hermans, paikkatietoasiantuntija, Helsingin kaupunki

Hanna Majurinen, paikkatietoinsinööri, Hyvinkään kaupunki

Tarmo Maunu, tietohallintojohtaja, ympäristöministeriö

Timo Oja, tekninen johtaja, Mynämäen kunta

Jere Rajalin, ylitarkastaja, maa- ja metsätalousministeriö

Antti Rainio, johtava asiantuntija, Maanmittauslaitos

Tarja Söderman, yksikönpäällikkö, Suomen ympäristökeskus (SYKE)

Arja Tiihonen, yliaktuaari, Tilastokeskus

Timo Tossavainen, järjestöpäällikkö, Suomen Kiinteistöliitto

Aulis Tynkkynen, yliarkkitehti, ympäristöministeriö

Ympäristöministeriö vastaa palvelukokonaisuuden valmistelusta ja klusteriryhmän työskentelyedellytysten toteutumisesta SADe -ohjelman toimintamallien esittämällä tavalla.

Klusteriryhmä toimii Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) ohjauksessa ja vuorovaikutuksessa muiden SADe -ohjelman valmisteluryhmien ja -tiimien kanssa.

Klusteriryhmä voi kuulla asiantuntijoita.

Klusteriryhmän kokoonpanoa voidaan muuttaa työskentelyn aikana. Palvelukokonaisuuden eri vaiheiden välissä klusteriryhmän kokoonpanoa tarkistetaan ja täydennetään tukemaan seuraavaa vaihetta. Klusteriryhmän jäsenistön muutokset käsitellään Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnassa (JUHTA) ja valtiovarainministeriö päättää kokoon-

panomuutoksesta Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunnan (JUHTA) puollon nojalla.

Klusteriryhmä vastaa palvelukokonaisuuden valmistelusta ja ohjauksesta edellä kohdassa tehtävät esitetyllä tavalla.

Kustannukset ja rahoitus

Klusteriryhmän työskentelyyn osallistuvat jäsenet tekevät työn virkatyönään.

Klusteriryhmän tarvitsemien erikseen sovittavien asiantuntijoiden kustannukset korvataan SADe-ohjelmaan tarkoitetuista määrärahoista valtiovarainministeriön momentilta 28.90.20 valtion ja kuntien yhteiset tietojärjestelmähankkeet siten, että esiselvitysvaiheen jälkeen kustannukset sisältyvät ao. palvelukokonaisuuden kustannusarvioon.

Osastopäällikkö, ylijohtaja

Silja Hiironniemi

Palvelupäällikkö

Maire Ahopelto

LIITTEET

Liite 1: Rakennettu ympäristö ja asuminen palvelukokonaisuuden kuvaus ja palvelukartta

JAKELU

Hankkeen työryhmät ja sihteeristö

TIEDOKSI

Julkisen hallinnon tietohallinnon neuvottelukunta (JUHTA)
Valtion IT-johtoryhmä
Valtion IT-koordinaatioryhmä